

**ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS TARPTAUTINIŲ REIKLAŲ IR EKSPORTO
SKATINIMO SKYRIAUS VEDĖJO ANTANO VENCKAUS VIZITO Į VIETNAMĄ,
Š. M. LAPKRIČIO 11-15 D., ATASKAITA**

2019-11-22 3PR-137

1. Delegacijos sudėtis:

Evaldas Gustas, Žemės ūkio viceministras;

Antanas Venckus, Tarptautinių reikalų ir eksporto skatinimo skyriaus vedėjas;

Mantas Staškevičius, Valstybinės maisto veterinarijos tarnybos direktoriaus pavaduotojas;

Kristina Mineikienė, LR žemės ūkio atašė Kinijoje.

2. Komandiruotės trukmė: 2019 m. lapkričio 11–15 d.

3. Komandiruotės vieta: Vietnamas (Hanojus).

4. Komandiruotės finansavimas: komandiruotės išlaidos apmokamos iš ŽŪM lėšų.

5. Komandiruotės rezultatai:

Š. m. lapkričio 12 d. vadovaujant žemės ūkio viceministrui E. Gustui susitikta su Vietnamo Augalininkystės apsaugos departamento atstovais. Susitikimo metu aptartas bendradarbiavimas fitosanitariniais klausimais. Pristatytas Lietuvos grūdų eksporto interesas į Vietnamą. Susitikimo metu paskirti abiejų pusių kontaktiniais asmenys tolesniam bendradarbiavimui. Vietnamas kiekvienais metais daug importuoja kvečių, pupų, kukurūzų, taip pat vaisių.

Norint eksportuoti augalinės kilmės produktą į Vietnamą reikia pateikti techninę informaciją įvertinimui. Kiekviena iš produkcijos rūšių turi atitinkamus reikalavimus ir reguliavimą. Lapkričio 12 d. Lietuvos delegacija vadovaujama Žemės ūkio viceministro E. Gusto susitikimo su Gyvūnų gerovės departamento vadovu ir kitais departamento atstovais. Šis departamentas atsakingas už leidimų išdavimą gyvūninės kilmės produktams. Susitikimo metu aptarti visi Lietuvai aktualūs pradėti ir planuojami pradėti eksporto leidimų klausimai. Žemės ūkio viceministras pristatė Lietuvos maisto produktus, kurie būtų paklausūs ir vertinami Vietname. Savo ruožtu Vietnamo pusė įvardijo, kad ypač aktualūs importui viščiukų sparneliai, kita perdribta vištienos produkcija, pieno produktai, lašišų galvos. Tačiau tokius produktus kaip vištienos krūtinėlė Vietnamas pats eksportuoja į Japoniją. Susitikimo metu teirautasi dėl reikalavimų jautienos eksportui į Vietnamą, dėl kurio papildomai informacijai gauti Vietnamas 2019 metų sausio 10 d. buvo pateikęs Lietuvai raštą kuriame prašoma pateikti dokumentus su informacija apie sanitarinius reikalavimus. Galiausiai Vietnamo pusė paprašė pateikti raštą iniciuojantį jautienos eksporto leidimus bei prašymu išaiškinti kokios procedūros ir dokumentai reikalingi leidimų gavimui; raštas buvo pateiktas po kelių dienų vizito metu susitikime su Vietnamo žemės ūkio ir kaimo plėtros viceministru, rašte nurodytos 3 Lietuvos jautienos įmonės norinčios eksportuoti į Vietnamą.

Jautienos leidimų nagrinėjimo eiga įvardinta tokia: pateiktos informacijos įvertinimas po kurios galimas vizitas/inspekcija Lietuvoje; dvišalis šalių sutarimas dėl veterinarinių reikalavimų ir įmonių registracija (taip pat galimas antras vizitas patikrinti įmones esančias kandidačių eksportuoti sąraše). Valstybės maisto veterinarijos tarnybos pateiktame. Lietuvos pusė turės pateikti sistematinę informaciją apie susijusių ligų situaciją Lietuvoje, Lietuvoje aptinkamus likučius, skerdimo procedūras ir reikalavimus, inspektavimą ūkių lygmenyje, eksporto istoriją į kitas pasaulio šalis. Susitikimo metu taip pat sutarta, kad Lietuvos pusė pateiks atskirą raštą dėl lašišos eksporto leidimų iniciavimų. Dėl kiaušinių produktų dėl kurių Lietuva iniciavusi leidimus Vietnamo pusė išsiuntusi raštą dėl papildomos informacijos, kurią gavusi nagrinės toliau. Tačiau kiaušinius Vietnamas ir pats eksportuoja, tad importuoti konkuruos vietiniais.

Vietnamui, kaip ir kitoms pastaruoju metu pasaulio šalims aktualus kiaulienos importas. Vietnamas taip pat smarkiai paveiktas Afrikinių kiaulių maro, dėl kurio Lietuvos pusė pasiūlė pasidalinti savo patirtimi. Vietnamas galimai gali taikyti regionalizaciją (skirtinai nei Kinija) afrikinio kiaulių maro atžvilgiu, todėl bus bandoma inicijuoti ir kiaulienos eksporto leidimus. Lapkričio 12 d. Lietuvos delegacija taip pat susitiko su Lietuvos bendruomene. Apartos Vietnamo rinkos aktualijos ir pasidalinta gyvenimo Vietname patirtimi.

Lapkričio 13 d. Lietuvos delegacija susitiko su Vietnamo pramonės ir prekybos rūmų viceprezidentu Dr. Doan Duy Khuong ir jo kolegomis. Susitikime taip pat dalyvavo ir keletas Vietnamo verslo atstovų, iš Lietuvos pusės prisistatė UAB Nemateko atstovė. Vietnamo pramonės ir prekybos rūmams priklauso apie 5000 narių, apie 1000 žmonių dirba skirtingose provincijose. Anot rūmų viceprezidento per jų narius galimi visi verslo kontaktai 90 mln. vartotojų. ES pasirašė LPS su Vietnamu kas suteikia daug privalumų prekybos atžvilgiu.

Susitikimo metu pristatytas Lietuvos žemės ūkio ir maisto eksporto potencialas; identifikuoti perspektyvūs sektoriai, labiausiai tenkinantys Vietnamo rinkos paklausą. Vizito metu sutarta organizuoti verslo misiją įtraukiant Vietnamo ir Lietuvos verslo atstovus, o organizuojant į pagalbą pasitelkti įtakingus garbės konsulus. Kadangi didžiausia verslo koncentracija yra Hošimine, ne Hanojuje, tikslinga verslo misiją organizuoti būtent Hošimine.

2020 metais Vietnamas pirmininkaus ASEAN regiono grupei, planuojamas aukšto lygio forumas ir paroda į kurią Lietuva pakviesta dalyvauti.

Lapkričio 13 d. taip pat susitikta su gausia Vietnamo gyvulių asociacijos atstovų komanda, kurie pateikė informaciją apie rinkos aktualijas ir tendencijas. Asociacija labiausiai koncentruojasi paukštienos mėsos, jautienos, kiaulienos ir kiaušinių klausimais. Vietnamas importuoja 150 000 t paukštienos, 12 000 tonų kiaulienos; taip pat labai didelius kiekius jautienos ypač iš Australijos. Kiaulienos suvartojimas sudaro 70 proc., jautienos 8-9 proc., paukštienos 20-21 proc. Vietinė pasiūla tenkina tik apie 50 proc. likusius 50 proc. įsiveža; Vietnamas taip pat įsiveža gyvus galvijus iš

Tailando, Australijos, JAV, Kanados. Kiaulienos gyvo svorio kaina 3 JAV doleriai / kg, parduotuvėje 5 JAV doleriai / kg.

Pieno produktais Vietnamas apsirūpina 40 proc., importo poreikis siekia 60 proc. Daugiausiai pieno produktų įsivežama iš Naujosios Zelandijos, Australijos, Lenkijos, JAV ir Lietuvos. Kasmet Vietnamas pieno produktų įsiveža už 1 mlrd. dolerių. Pragyvenimo lygis Vietname auga, didėja aukštesnės vertės kokybiško maisto paklausa.

Vizito metu susitikta su dviem garbės konsulais p. Hoai ir p. Kiek. Susitikimo metu aptartas tolesnis bendradarbiavimas, pagalba ieškant partnerių Vietnamo rinkoje bei organizuojant verslo misiją.

Lapkričio 13 d. įvyko susitikimas su Žemės ūkio prekybos Departamento atstovais, kurio metu aptartas bendradarbiavimo memorandumo pasirašymas tarp abiejų šalių ministerijų.

Lapkričio 14 d. Žemės ūkio viceministras E. Gustas susitiko su Vietnamo žemės ūkio ir kaimo plėtros viceministru p. Le Quoc Doanh. Susitikime E. Gustas aptarė dvišalį bendradarbiavimą žemės ūkio srityje, bei galimybes didinti rinkos atvėrimą Lietuvos eksportuotojams. Sutarta pasirašyti Dvišalio bendradarbiavimo memorandumą, apimantį mokslinio bendradarbiavimo, ekologinės žemdirbystės, prekybos plėtros iniciatyvas ir kitas sritis.

Pasiūlymai dėl tolimesnių veiksmų:

- Išsiaiškinti su Valstybine augalininkystės tarnyba Lietuvos poreikį ir interesą eksportuoti grūdines kultūras į Vietnamą, taip pat – rapso ir vaisių eksporto galimybes į šią šalį. Esant aiškiam poreikiui – pradėti procedūras su Vietnamo atsakinga institucija, susijusias su eksporto leidimų išdavimu.
- Išgryninti prioritetines eksporto kategorijas gyvūninės kilmės produkcijos eksportui į Vietnamą. Įvertinti paukštienos (ypač vištų sparnelių), pieno produktų, žuvies produktų eksporto galimybes ir inicijuoti procedūras, susijusias su leidimų gavimu.
- Aktyviai sekti jautienos eksporto leidimų suteikimo procedūros įgyvendinimą, bendradarbiaujant su VMVT pateikti Vietnamo atsakingai institucijai visą reikalingą informaciją, pagreitinant leidimų išdavimą.
- Išsiaiškinti Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės verslo poreikį verslo misijai į Vietnamą; aktyviai bendradarbiauti su Vietnamo pramonės ir prekybos rūmais organizuojant renginį, taip pat - įtraukti Lietuvos garbės konsulus į vizito organizavimą.
- Inicijuoti ir įgyvendinti tarpministerinio dvišalio bendradarbiavimo memorandumo (MoU) tarp Lietuvos ir Vietnamo Žemės ūkio ministerijų pasirašymą, įtraukiant Lietuvai aktualiausias bendradarbiavimo eksporto plėtros, mokslinių tyrimų, maisto standartų skatinimo ir kt. srityse.

Antanas Venckus